

ISSN 1509-4677

powiatowy

Kurier

NR 4/2022 (206)

BEZPŁATNY

LEŻAJSK
NOWA SARZYNA
GRODZISKO DOLNE
KURYŁÓWKA

www.starostwo.lezajsk.pl

W numerze:

- Powiat Leżajski otrzymał promesę na przebudowę drogi powiatowej Ożanna-Piskorowice
- Zawołać po imieniu i przywrócić pamięci – rozmowa z dr Anną Stróż-Pawłowską, koordynatorką merytoryczną projektu „Zawołani po imieniu”
- Dzieje starostwa leżajskiego na przestrzeni wieków, cz. 5: W niepodległej Polsce (1914-1999)
- Podróże: Jezioro Bled

W NUMERZE:

POWIAT

2-10

- XLIX sesja Rady Powiatu Leżajskiego
- 25 lat Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
- Powiat Leżajski otrzymał promesę na przebudowę drogi Ożanna-Piskorowice
- „Zawołani po imieniu” upamiętnieni w Brzozie Królewskiej
- Zawołać po imieniu i przywrócić pamięci
- Dotacja dla Powiatu Leżajskiego w ramach programu „Poznaj Polskę”
- Pomoc prawna uchodźcom

OŚWIATA

11-16

- ZSL
- ZST
- SOSW

KULTURA

17-22

- Muzeum Ziemi Leżajskiej zaprasza na zwiedzanie nowej ekspozycji
- Obchody Święta Konstytucji 3 Maja
- Dzieje starostwa leżajskiego na przestrzeni wieków, cz. 5: W niepodległej Polsce (1914-1999)
- Festiwal Kultury Chrześcijańskiej „Odkryj życie z pasją” 2022

SPORT

23

- Turniej Piłki Siatkowej Amatorów

PODRÓŻE:

24-25

- Jezioro Bled

ABC BEZROBOTNEGO

26

BŁOK REKLAMOWY

26-28

Kurier Powiatowy – Wydawca: Starostwo Powiatowe w Leżajsku, ul. Kopernika 8, 37-300 Leżajsk.

Adres redakcji: ul. Skłodowskiej 8 (budynek B Starostwa Powiatowego w Leżajsku), tel. 17 240 45 72, e-mail: promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna: Natalia Nowicka. **Redakcja wydania:** Małgorzata Charko (ZST), Stanisław Majcher (ZSL), Tomasz Chrząstek, Monika Szymuś (SOSW), Roman Federkiewicz (Muzeum Ziemi Leżajskiej).

Wszelkie prawa zastrzeżone. Artykuły odzwierciedlają poglądy ich autorów. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów i zmiany tytułów. Za treść reklam i ogłoszeń płatnych Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk: TOP DRUK Sp. z o.o., s.k., Łomża

Przygotowanie do druku: grafikaitp@gmail.com

Nakład: 3000 egzemplarzy

Numer zamknięto: 20.04.2022 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku

organizuje zbiórkę rzeczy, które zostaną przekazane
do Powiatowego Punktu Pomocy Obywatelom Ukrainy z przeznaczeniem
dla osób z Ukrainy przebywających na terenie naszego powiatu.

Wśród potrzebnych artykułów są m.in.:

- żywność z długą datą przydatności do spożycia np. konserwy, kasze, ryż, makaron, olej, mąka, cukier, mleko, płatki kukurydziane, itp.,
- żywność, słodycze i soczki dla dzieci;
- pampersy, mokre chusteczki;
- środki czystości;
- środki higieniczne (szampony, mydła, szczoteczki i pasty do zębów, podpaski, itp.);
- wiosenna odzież w idealnym stanie lub nowa;
- ręczniki;
- bielizna (tylko nowa).

Punkt zbiórki:

Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku, ul. Mickiewicza 56,
Punkt Obsługi Klienta lub pokój 28,
w godzinach pracy urzędu: 7:30-15:30.

Prosimy wszystkich chętnych Przedsiębiorców i Pracodawców o włączenie się w akcję.

Monika Smoleń
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku

**PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA
I STOPNIA W LEŻAJSKU**

**ZAPISY
NA ROK SZKOLNY
2022/2023**

**FORTEPIAN - SKRZYPCE - FLET
AKORDEON - GITARA
SAKSOFON - TRĄBKA
KLARNET**

Zapraszamy dzieci i młodzież w wieku od 7 do 16 lat
na bezpłatną naukę gry na instrumentach muzycznych.

Informacji udziela sekretariat PSM I st. w Leżajsku:
Leżajsk, ul. Mickiewicza 31, tel. 17 242 02 22

Rejestracja kandydatów do 20 maja 2022 r.
na stronie internetowej szkoły: www.lezajsk.muzyczna.com.pl

XLIX sesja Rady Powiatu Leżajskiego

30 marca w sali obrad Rady Powiatu Leżajskiego odbyła się XLIX sesja Rady. Po przyjęciu porządku obrad radni zapoznali się ze sprawozdaniami rocznymi z wykonania planów finansowych Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Leżajsku i Muzeum Ziemi Leżajskiej w Leżajsku za rok 2021 oraz informacją z działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych i z zakresu pomocy społecznej również za rok 2021.

Ponadto podczas spotkania radni przyjęli uchwały w sprawie:

- zaciągnięcia zobowiązania ponad rok budżetowy 2022.
- udzielenia przez Powiat Leżajski pomocy finansowej Gminie Nowa Sarzyna ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- założenia Branżowej Szkoły II Stopnia nr 1 w Leżajsku.
- określenia zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.
- przekazania środków finansowych dla Policji.
- zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych za trwały zarząd;
- zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych za trwały zarząd;
- zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych za trwały zarząd;

- zaciągnięcia zobowiązania ponad budżet 2022 r.;
- zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy 2022 na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1259R Gniewczyna (gr. pow.) Grodzisko – Giedlarowa w km 6+660 – 10+450”;
- zmian w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Leżajskiego;
- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2022 r.

Następnie sprawozdanie z działalności za rok 2021 przedstawiła Komisja Rewizyjna Rady Powiatu Leżajskiego, zaś starosta przedstawił sprawozdanie z prac Zarządu Powiatu w okresie międzysesyjnym.

Nagranie tej, jak również wcześniejszych sesji Rady Powiatu można obejrzeć na kanale YouTube Starostwa Powiatowego w Leżajsku.

25 lat Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

2 kwietnia 2022 roku w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej odbyły się uroczyste obchody 25. rocznicy uchwalenia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Na zaproszenie Wicemarszałka Sejmu RP Piotra Zgorzelskiego oraz osobiste zaproszenie Marszałka Sejmu II kadencji Józefa Zycha udział w obchodach wzięła delegacja z powiatu leżajskiego w składzie: Starosta Leżajski Marek Śliż, Członek Zarządu Krzysztof Trębacz, radny Rady Powiatu Leżajskiego Marek Leszczak, dyrektor Zespołu Szkół Licealnych Zbigniew Trębacz, dyrektor Muzeum Ziemi Leżajskiej Jacek Kwieciński oraz naczelnik Wydziału Promocji i Współpracy Katarzyna Ćwikła.

W spotkaniu poświęconym ustawie zasadniczej uczestniczyli również wicemarszałkowie Sejmu, marszałkowie Sejmu II kadencji i Senatu III kadencji, a także byli premierzy oraz parlamentarzyści. Szczególnym gościem i prelegentem był pochodzący z powiatu leżajskiego Marszałek Sejmu II kadencji Józef Zych, który w swoim wystąpieniu stwierdził, że Konstytucja z 1997 r. „nie jest konstytucją ugrupowań, a konstytucją polskiego narodu”.

Należy podkreślić, że Marszałek Józef Zych przekazał do Muzeum Ziemi Leżajskiej w depozyt jeden z oryginałów pierwszej Konstytucji podpisanej przez siebie, jako przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego. Konstytucję oraz wiele innych ciekawych artefaktów związanych z osobą Marszałka można oglądać w muzeum na wystawie pn. „Ze wsi na Wiejską czyli Marszałek Józef Zych w służbie Ojczyzny, Kościoła i Ziemi Leżajskiej”.

KŁ

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

PREAMBUŁA

*W trosce o byt i przyszłość naszej Ojczyzny,
odzyskawszy w 1989 roku możliwość suwerennego
i demokratycznego stanowienia o Jej losie,
my, Naród Polski – wszyscy obywatele Rzeczypospolitej,
zarówno wierzący w Boga
będącego źródłem prawdy, sprawiedliwości, dobra i piękna,
jak i nie podzielający tej wiary,
a te uniwersalne wartości wywodzący z innych źródeł,
równi w prawach i w powinnościach
wobec dobra wspólnego – Polski,...*

Powiat Leżajski otrzymał promesę na przebudowę drogi powiatowej Ożanna-Piskorowice

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoła wręczył 11 kwietnia na ręce Zarządu Powiatu Leżajskiego: Starosty Leżajskiego Marka Śliżę, Wicestarostę Lucjana Czenczkę i Członka Zarządu Krzysztofa Trębaczę oraz Przewodniczącą Rady Powiatu Adama Wylazia promesę dotyczącą przebudowy drogi powiatowej nr 1254R od drogi nr 1257R Ożanna – Piskorowice. Wartość dofinansowania to ok. 1 mln 31 tys. Środki pochodzą z Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych – Nadleśnictwo Leżajsk, w ramach wspomaganie przez Lasy Państwowe administracji publicznej.

W spotkaniu udział wzięli również przedstawiciele Lasów Państwowych: dyrektor Dyrekcji Regionalnej Lasów Państwowych w Krośnie Marek Marecki i Nadleśniczy Nadleśnictwa Leżajsk Zenon Szkamruk. Ponadto swoją promesę odebrał dla Gminy Leżajsk jej wójt Krzysztof Sobejko.

Przebudowa drogi powiatowej 1254 to kontynuacja inwestycji, którą Powiat Leżajski realizował w latach 2016-2021. Wówczas zostały przebudowane odcinki od skrzyżowania w Ożannie w km 0+000 do skrzyżowania z DP 1252R w stronę Cieplic w km 2+556 oraz odcinek od Domu Pomocy Społecznej w Piskorowicach – Mołynie km 4+556 do skrzyżowania w Piskorowicach z DP 1256R w km 7 + 721.

Do realizacji pozostał środkowy odcinek o długości 2 km, który zostanie poszerzony do szerokości 5,5 m i ze względu na odbywający się transport drzewa z Lasów Państwowych odpowiednio wzmocniony do kategorii ruchu KR2. Ponadto planowana jest do wykonania re-

nowacja odwodnienia drogi przez wykarczowanie porośniętych rowów i ich reprofilację oraz umocnienie poboczy kruszywem łamanym.

Przewidywana wartość robót na moment aplikowania do Lasów Państwowych o dofinansowanie (październik 2021 rok) to 2 104 tys. zł. Biorąc pod uwagę obecny bardzo duży wzrost cen w budownictwie drogowym będzie bardzo trudno w tej kwocie zrealizować inwestycję.

Wartość zadania zweryfikuje przetarg, który Powiat Leżajski planuje przeprowadzić po zabezpieczeniu finansowym. Lasy Państwowe dofinansują zadanie w ww. kwocie, zaś pozostałą różnicę zobowiązany jest zabezpieczyć Powiat, co przy aktualnych cenach może powodować znaczne trudności finansowe po stronie JST.

Zamówienie publiczne planowane jest do przeprowadzenia na przełomie maja i czerwca br. z przewidywanym terminem zakończenia na październik 2022 r.

ZAWOŁANI PO IMIENIU

upamiętnieni w Brzozie Królewskiej

„Zawołani po imieniu” to projekt realizowany przez Instytut Męstwa i Solidarności im. Witolda Pileckiego, poświęcony osobom narodowości polskiej zamordowanym za niesienie pomocy Żydom w czasie okupacji niemieckiej. Pamięć o tych, którzy wykazali się heroizmem w obliczu niemieckiego terroru, jest pielęgnowana we wspomnieniach rodzin, często jednak historie te nie są znane ogółowi społeczeństwa. Program powstał z potrzeby zaznaczenia w przestrzeni publicznej miejsc związanych z pomordowanymi, w związku z czym w wielu miejscach w Polsce stanęły symboliczne kamienie upamiętniające „Zawołanych po imieniu”.

Kolejny taki artefakt stanął w Brzozie Królewskiej, a upamiętniać będzie Katarzynę i Sebastiana Kazaków, którzy zapłacili życiem za pomoc swoim żydowskim sąsiadom.

Odsłonięcie kamienia odbyło się 24 marca, w ramach Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką. Przedsięwzięcie zorganizował Instytut Pileckiego przy współorganizacji Powiatu Leżajskiego i Gminy Leżajsk.

Uroczystość poprzedziła msza św., której przewodniczył biskup pomocniczy Archidiecezji Przemyskiej ks. Krzysztof Chudzio, w koncelebrze: ks. Pawła Rytel-Andrianika, dyrektora Biura ds. Komunikacji Zagranicznej w Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski, dziekana Dekanatu Leżajskiego, ks. Marka Jurkiewicza, ks. Jana Batora oraz ks. Edwarda Kołodzieja, proboszcza parafii w Brzozie Królewskiej.

Starosta Leżajski Marek Śliż w swoim przemówieniu podczas uroczystości podkreślił, jak wyjątkowa była postawa brzożańskich „Zawołanych po imieniu”: *Dzisiaj przywołujemy imiona Katarzyny i Sebastiana Kazaków – imiona, które dziś zyskują status symboli człowieczeństwa i niebywałej odwagi. Ich bohaterska postawa jest dowodem na to, że człowiek w sytuacji tak granicznej, jaką jest groźba utraty własnego*

życia, potrafi wznieść się ponad swój strach, jeśli zagrożone jest życie innego człowieka.

Zapewnił również, że pamięć o Katarzynie i Sebastianie Kazakach będzie wciąż żywa, a historia ich czynów wpisze się na stałe w programy edukacyjne lokalnych szkół. Ponadto wyraził nadzieję, że miejsce upamiętniające małżeństwo Kazaków oraz zamordowanych wraz z nimi Żydów, będzie

przestrzenią do corocznego spotkania i należytego uczczenia Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in.: przedstawiciele parlamentarzystów: dyrektor Biura Poselskiego Posła na Sejm RP Jerzego Paula Natalia Stawa, szef Biura Poselskiego Posła na Sejm RP Pawła Poncyłjusa Dominik Ła-

zarz, wnuczka Katarzyny i Sebastiana Kaza-
ków wraz z rodziną, dyrektor Instytutu Pilec-
kiego i pomysłodawczyni projektu „Zawołani
po imieniu” prof. IH PAN Magdalena Gawin,
która odczytała list Prezydenta RP Andrze-
ja Dudy, patrona wydarzenia; Zarząd Powia-
tu Leżajskiego: Starosta Leżajski Marek Śliż,
Wicestarosta Leżajski Lucjan Czenczek, Czło-
nek Zarządu Powiatu Krzysztof Trębacz oraz

Przewodniczący Rady Powiatu Adam Wy-
laź, Przewodniczący Rady Gminy Leżajsk Ka-
zimierz Krawiec, Wójt Gminy Leżajsk Krzysz-
tof Sobiejko, Podkarpacki Kurator Oświaty
Małgorzata Rauch, przedstawiciele instytu-
cji państwowych, samorządowcy, pracow-
nicy Instytutu Pileckiego, reprezentanci służb
mundurowych, przedstawiciele: Instytutu
Pamięci Narodowej Oddział Rzeszów, Zakła-
du Historii i Kultury Żydów w Uniwersytecie
Rzeszowskim, reprezentanci Żydowskiej Gmi-
ny Wyznaniowej w Warszawie, Fundacji Cha-
sydów Leżajsk Polska, Żydowskiego Instytutu
Historycznego, dyrektorzy placówek oświao-
wych i kulturalnych regionu w tym dyrekcja
Zespołu Szkół w Brzozie Królewskiej, sołtys wsi
oraz społeczność Brzozy Królewskiej.

Oprawę artystyczną uroczystości zapewni-
li: Orkiestra Wojskowa z Rzeszowa, żołnierze
z 16 Batalionu Saperów z Niska, harcerze ZHP
Hufiec Leżajsk, poddział Jednostki Strzeleckiej
2035 Leżajsk, uczniowie Szkoły Podstawowej
w Brzozie Królewskiej oraz poczty sztandar-
owe poszczególnych jednostek i instytucji z te-
renu powiatu leżajskiego.

W ramach programu „Zawołani po imieniu”,
w filii Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Le-
żajsk w Brzozie Królewskiej odbyło się również
spotkanie pt. „Za cenę życia” poświęcone ro-
dzinie Kazaaków. Ponadto Instytut Pileckiego
zorganizował także specjalne warsztaty dla
nauczycieli.

Zawołać po imieniu i przywrócić pamięci

Projekt „Zawołani po imieniu” to swoisty most między przeszłością a teraźniejszością, który daje szansę odbycia, co prawda niełatwej, ale jednak niezwykle wartościowej podróży w czasie i poznania z imienia oraz nazwiska tych, których za niesienie pomocy Żydom w czasie okupacji niemieckiej spotkała śmierć. O ideach przyświecających projektowi i przywracaniu pamięci temu, co dotychczas było zapomniane, rozmawiamy z jego koordynatorką merytoryczną

dr Anną Stróż-Pawłowską.

■ **Natalia Nowicka:** Kamień upamiętniający Katarzynę i Sebastiana Kazaków w Brzozie Królewskiej dołączy do wielu innych, które stanęły już wcześniej w różnych miejscach w Polsce w ramach programu „Zawołani po imieniu”. Czy utkwiła pani w pamięci jakaś szczególna historia, wśród tych dotychczas poznanych w trakcie jego realizacji?

Dr Anna Stróż-Pawłowska: Przez trzy lata trwania programu „Zawołani po imieniu” Instytut Pileckiego postawił 24 takie kamienie, upamiętniając łącznie 55 bohaterów. Te wymowne znaki pamięci o tych do niedawna zupełnie zapomnianych bohaterach rozrzucone są w siedmiu województwach. Brzozka Królewska w gminie Leżajsk jest pierwszym naszym upamiętnieniem na Podkarpaciu.

Choć historie na pierwszy rzut oka wydają się podobne – wszak mamy wspólny mianownik, czyli śmierć za pomoc ludności żydowskiej w czasie niemieckiej okupacji – to jednak z bliska każda wygląda inaczej i każda ma inaczej rozłożony akcent. W pamięć zapadają więc te najbardziej okrutne mordy, jak w Stoczku, gdzie za ukrywanie licznej grupy Żydów, w tym rodziny Majorków, Julianę Postek Niemieccy żandarmi zatłukli kijami na oczach dzieci, albo w Tworkach, gdzie podczas egzekucji nie oszczędzono Bogusia Krasuskiego, około 6-letniego chłopca, naszego najmłodszego „Zawołanego po imieniu”. Czasem szczególnie wymowne są miejsca tragedii – niemi świadkowie historii. Ogromne wrażenie zrobiły na mnie znalezione w wąwozie, w Opoce Dużej, w gminie Anapolu gruz; tylko tyle pozostało z domostwa zamordowanych Apolonii i Piotra Likosów. Czasem pamięta się bardzo emocjonalną reakcję rodzin „Zawołanych po imieniu” podczas uroczystości, na które tak wiele lat czekały. To mieszanka niedowierzania, ulgi, dumy, radości, wdzięczności... Czasem, z kolei, zapada w pamięć wyjątkowa determinacja krewnych, wciąż niepokorzonych ze stratą i dążących do tego, by zauważyć to nigdy nie uznane cierpienie, jakie dotknęło rodzinę, jak w przypadku Konstantego Budziszewskiego. Historia Kazaków z Brzozy Królewskiej również ma wiele takich wymownych motywów narracyjnych.

■ **Zapewne część z tych osób, które za pomoc Żydom zapłaciły życiem, nie ma swoich grobów. Ustawienie tego symbolicznego kamienia wiele znaczy dla ich bliskich?**

Zacznijmy od tego, że postawienie kamienia pamięci – pewnego widzialnego punktu na mapie pamięci – jest konieczne, by powstrzymać postępujący proces zapomnienia. Jednocześnie to pewne minimum zadośćuczynienia za dekady zaniedbań w sferze polityki pamięci. Pamiętamy, że upominamy się o jedno z najbardziej pokrzywdzonych ofiar czasu wojny i okupacji. Ich losy dotychczas nie były przedmiotem pogłębionego dyskursu historycznego, nie znajdowały się w podstawach programowych nauczania historii, ba – pozostawały niemal zupełnie nieznane nawet w lokalnych społecznościach. Ponieważ z reguły ginęli Ratujący i Ratowani, nie miał kto wnioskować o uznanie tego cierpienia, o odznaczenie, czy – najogólniej rzecz ujmując – jakkolwiek publiczny gest wdzięczności czy nawet symboliczną rekompensatę.

Możemy sobie tylko wyobrażać, z czym mierzyły się kolejne pokolenia tych rodzin. Z jednej strony mamy przerwanie ciągłości pokoleniowej, rozbitcie rodziny spowodowane śmiercią rodziców, dzieci, rodzeństwa, alienacja, pozbawienie majątku, a z drugiej powojenne zmagania z traumą, recepcją tej nieuznanej tragedii w całkowitym osamotnieniu i niezrozumieniu. Dlatego ta jedna uroczystość, ten jeden kamień tak wiele znaczy dla rodzin „Zawołanych po imieniu”. Dla wielu krewnych to dokończenie zaległego zobowiązania względem ofiar, dla innych – okazja do pogodzenia się z trudną historią, a dla niemal wszystkich szansa, by nauczyć się otwarcie opowiadać o tym trudnym doświadczeniu.

■ **Wiem, że jednym z założeń projektu jest integrowanie rodzin „Zawołanych po imieniu”, ale czy ustawienie kamienia upamiętniającego „Zawołanych” w danej miejscowości przyczynia się również do integracji lokalnej społeczności?**

Program „Zawołani po imieniu” opiera się na dwóch filarach – jednym jest wspomniane

już środowisko rodzin „Zawołanych po imieniu”, zaś drugim – właśnie lokalne wspólnoty, którym przywracamy zapomnianych bohaterów. Dlatego też zależy nam, by upamiętnienie realizować przy ścisłej współpracy ze starostwem, gminą, sołectwem lub miastem. Już na tym etapie lokalna społeczność ma szansę aktywnie zaangażować się w oprawę wydarzenia – zarówno jej liderzy, jak i uczniowie, lokalne grupy działania, itd. Stąd też warsztaty edukacyjne prowadzone przez Instytut Pileckiego skierowane do okolicznych szkół, by także młodsze pokolenie włączyć w kultywowanie pamięci o odpomnianych bohaterach.

Wierzmy w to, że te działania, uzupełnione o organizowane przez nas cykliczne zjazdy partnerów samorządowych, regularnie rozsyłane do wszystkich informacje o programie i bieżący kontakt z samorządami celem przekazywania nowych materiałów, w tym dystrybucja wystawy mobilnej, w pierwszej kolejności zaktywizują lokalne społeczności wokół już posiadanego kamienia pamięci. Czy także je zintegrują? Taką mamy nadzieję – to przecież ich wspólna historia, odwołująca się ostatecznie do uniwersalnych wartości, tak ważnych dla budowania wspólnoty.

■ **Co my, współcześnie żyjący, możemy jeszcze zrobić, aby imiona „Zawołanych” nie zginęły w gąszczu historii i wydarzenia z gatunku tych „do zapamiętania”, bo przecież pamiętać, nawet ta zbiorowa, ma swoją ograniczoną pojemność?**

To bardzo trudne pytanie, na które odpowiedzi nieustannie szukamy. Mamy świadomość mnogości inicjatyw w szeroko pojętej sferze pamięci. Wiemy też, jak trudno znaleźć „atrakcyjną” formę, za pomocą której można przebić się z tak trudnym, jak opowieść o „Zawołanych po imieniu” przekazem. Pamiętamy, że odsłonięty kamień z tablicą to dopiero początek. Od nas – przede wszystkim od lokalnej wspólnoty – zależy, czym go „obudujemy”. Na pewno warto podtrzymać przekaz w dwóch równoległych wymiarach – lokalnym i centralnym. Z jednej strony coraz silniej włączając historie o „Zawołanych” do powszechnej narracji historycznej, a z drugiej – wciąż wykonując pracę u podstaw, w miejscach bezpośrednio związanych z bohaterami, *in situ*, gdzie te historie są najbardziej bezpośrednie, wiarygodne i poruszające. Warto też zadbać o ambitne i rzetelne narzędzie przekazu – publikacje, projekty badawcze oraz szeroko zakrojoną edukację. Ta ostatnia wydaje się najbardziej palącym wyzwaniem, skoro ostatni świadkowie odchodzą, a rośnie nam nowe pokolenie kustoszy pamięci. Na pewno potrzebna jest długofalowa strategia współpracy instytucji centralnych i lokalnych, by przekaz konsekwentnie zyskiwał na znaczeniu.

■ **Bardzo dziękuję za rozmowę.**

Pixabay/Jarosław Górecki

Dotacja dla Powiatu Leżajskiego w ramach programu „Poznaj Polskę”

Powiat Leżajski otrzymał dotację celową na realizację zadania polegającego na przygotowaniu i przeprowadzeniu w trakcie roku 2022 wycieczek szkolnych w ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki pn. „Poznaj Polskę”.

Przedmiotem przedsięwzięcia pn. „Poznaj Polskę” ustanowionego przez Ministra Edukacji i Nauki jest wsparcie organów prowadzących publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe i ponadpodstawowe w realizacji zadań mających na celu uatrakcyjnić proces edukacyjny dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania Polski, jej śro-

dowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki.

Przedsięwzięcie Ministra Edukacji i Nauki pn. „Poznaj Polskę” jest częścią POLSKIEGO ŁADU. Przyznawane przez Ministra w formie dotacji celowej środki finansowe przeznaczone są na dofinansowanie wycieczek szkolnych związanych z priorytetowymi obszarami edukacyjnymi wskazanymi przez ministra przyjętymi do dofinansowania w ramach ww. przedsięwzięcia.

Na podstawie zawartego porozumienia nr PP MEiN/2022/DPI/33 o udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania Powiat Leżajski otrzymał środki finansowe w formie

dotacji celowej w wysokości 123 222 zł. Całkowita wartość zadania to 162 684 zł, zaś kwota wkładu własnego to 39 462 zł.

Dyrektorzy szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Leżajski, złożyli 11 wniosków o udzielenie wsparcia finansowego w roku 2022 na realizację zadania w ramach przedsięwzięcia pn. „Poznaj Polskę”. Wszystkie wnioski otrzymały dofinansowanie na organizację wycieczek szkolnych w wysokości do 80% kosztów każdej wycieczki (20% to wkład własny finansowy uczestników danej wycieczki). Są to wycieczki jednodniowe, dwudniowe i trzydniowe.

Aurelia Kryla

**DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW
BUDŻETU PAŃSTWA**

PROGRAM „POLSKI ŁAD”
PRZEDSIĘWZIĘCIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI
PN. „POZNAJ POLSKĘ”

**KWOTA DOFINANSOWANIA
123 222,00 ZŁ**

**CAŁKOWITA WARTOŚĆ ZADANIA
162 684,00 ZŁ**

Wykaz szkół, którym zostały przyznane środki finansowe z MEiN na dofinansowanie wycieczek szkolnych

Nazwa szkoły	Kwota dofinansowania wycieczki
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II w Leżajsku	
Szkoła Podstawowa nr 5 Specjalna w Leżajsku	3 200 zł
Szkoła Podstawowa nr 5 Specjalna w Leżajsku	3 448 zł
Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna nr 2 w Leżajsku	3 490 zł
Razem	10 138 zł
Zespół Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku	
Liceum Ogólnokształcące nr 1 w Leżajsku	15 000 zł
Technikum nr 2 w Leżajsku	15 000 zł
Razem	30 000 zł
Zespół Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Leżajsku	
Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1 w Leżajsku	15 000 zł
Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1 w Leżajsku	14 844 zł
Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1 w Leżajsku	8 240 zł
Technikum nr 1 w Leżajsku	15 000 zł
Technikum nr 1 w Leżajsku	15 000 zł
Technikum nr 1 w Leżajsku	15 000 zł
Razem	83 084 zł

Pomoc prawna uchodźcom z Ukrainy

System nieodpłatnej pomocy funkcjonujący na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945) pozostaje do dyspozycji wszystkich osób przebywających w Polsce, w tym również obcokrajowców. Nie jest konieczne uprzednie złożenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Pixabay

Pomoc powinna zostać udzielona w najbliższym pracującym stacjonarnie punkcie. Możliwe jest jednak również skorzystanie z pomocy za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość w każdym z punktów udostępniających pomoc zdalną lub mieszaną.

W ramach systemu nieodpłatnej pomocy Ministerstwo Sprawiedliwości zainicjowało zbudowanie sieci punktów specjalistycznych, których lista jest dostępna pod adresem: <https://np.ms.gov.pl/aktualnosci/oferta%20punkt%C3%B3w%20specjalistycznych,66>.

W szczególny sposób przydatne okazać się powinny **punkty specjalizujące się w dziedzinie pomocy cudzoziemcom**, w których do dyspozycji są specjaliści posługujący się językami obcymi. Niezależnie od tego przygotowana została **lista wykonawców z systemu nieodpłatnej pomocy posługujących się językami obcymi**. W systemie nieodpłatnej pomocy przybywa również wykonawców, którzy odbyli **podstawowe szkolenia** w dziedzinie pomocy cudzoziemcom. Mini-

sterstwo zaleca, żeby obcokrajowcy, w tym uchodźcy wojenni z Ukrainy zapisywali się na nieodpłatne porady w pierwszej kolejności do punktów i wykonawców znajdujących się na listach.

Cała lista z zakresem porad prawnych dla cudzoziemców oraz porad w językach obcych jest dostępna pod adresem: https://np.ms.gov.pl/aktualnosci/pomoc_dla_ukrainy,63

Oprócz punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, uchodźcy wojenni z Ukrainy mogą również skorzystać z pomocy prawnej, organizowanej przez Naczelną Radę Adwokacką. Poszczególne Okręgowe Rady Adwokackie tworzą oraz organizują program pomocowy dla osób potrzebujących wsparcia prawnego w związku z sytuacją w Ukrainie.

Kontakt do koordynatorów z ramienia NRA: <https://www.adwokatura.pl/z-zycia-nra/adwokatura-organizuje-pomoc-prawna-dla-obywateli-ukrainy-ofiar-konfliktu-wojennego/>.

Porady prawne z zakresu prawa cudzoziemców oraz porady prawne w językach obcych na terytorium województwa podkarpackiego

Правова консультація у сфері права іноземців та юридична консультації іноземними мовами на території Підкарпатського воєводства

Województwo Воєводство	Powiat Повіт	Oznaczenie punktu Пункт	Dane wykonawcy Дані виконавця	Specjalizacja w zakresie prawa cudzoziemców Спеціалізація в галузі права іноземців	Pomoc w językach obcych Допомога в іноземних мовах
podkarpackie	jarosławski +48 016 624 62 62	Jarosław ul. Jana Pawła II 17 wtorek, piątek вівторок, п'ятниця: 12:00-16:00	adwokat адвокат Ewelina Sanakiewicz	NIE Hi	Język angielski англійська
podkarpackie	krośnieński +48 665 939 327	Krosno ul. Bieszczadzka 1 wtorek вівторок: 8:00-12:00	radca prawny юрисконсульт Karol Janocha	NIE Hi	Język angielski англійська (średnio- zaawansowany)
podkarpackie	krośnieński +48 665 939 327	Jedlicze ul. Rynek 6 wtorek, piątek вівторок, п'ятниця: 11:00-15:00	adwokat/mediator адвокат/ медіатор Judyta Kasperkiewicz	NIE Hi	Język angielski англійська (prawniczy)

Z myślą o przyszłości

OFERTA EDUKACYJNA

2022/2023

Liceum Ogólnokształcące nr 1 4-letnie

- Cyberbezpieczeństwo i nowoczesne technologie informatyczne
- Biologiczno - chemiczna
- Medyczna
- Matematyczno - fizyczna
- Matematyczno - informatyczna
- Medialna
- Matematyczno - geograficzna
- Matematyczno - językowa
- Humanistyczno - prawna
- Językowa
- Oddział Przygotowania Wojskowego (klasa wojskowa)
- Oddział Mistrzostwa Sportowego - piłka nożna chłopców **NOWOŚĆ!**

KLASY

Technikum nr 2 5-letnie

- Technik ekonomista z innowacją skarbowo - prawną
- Technik logistyk (logistyczne programy komputerowe)
- Technik eksploatacji portów i terminali **NOWOŚĆ!**
- Klasa pożarnicza w zawodzie technik spedytor

KLASY

f /zslchrobry @chrobrylezajsk

Zespół Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego
ul. M. Curie-Skłodowskiej 6, 37-300 Leżajsk
tel. 17 242 00 19, fax 17 242 76 28
www.zslchrobry.lezajsk.pl, e-mail: sekretariat@zslchrobry.lezajsk.pl

Sukces nie jest możliwy bez uprzedniego za-inwestowania w dane przedsięwzięcie czasu, wysiłku i zaangażowania. Wiedzę o tym uczniowie Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku, którzy zostali wyróżnieni stypendiami Prezesa Rady Ministrów oraz Marszałka Województwa Podkarpackiego.

Stypendium ministerialne może otrzymać uczeń, który uzyskał promocję do następnej klasy z wyróżnieniem, zdobywając najwyższą średnią w szkole lub uczeń, który wykazał szczególne uzdolnienia w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy, osiągając w niej najwyższe wyniki, a w pozostałych dziedzinach wiedzy, wyniki co najmniej dobre. Nagrodę tę przyznano w roku bieżącym **Bartłomiejowi Pasiakowi, Oliwii Schiffer, Viktorii Mykytyn i Zuzannie Ćwikle.**

Warto dodać, że jest to forma wyróżnienia przyznawanego elicie danego województwa. Intelktualistom, którzy swoimi uzdolnieniami, zainteresowaniami i osiągnięciami udowodnili, że nauka może być pasją.

Uczniowie ZSL stypendystami Prezesa Rady Ministrów i Marszałka Województwa Podkarpackiego

Stypendia Marszałka Województwa Podkarpackiego mogą otrzymać jedynie wyjątkowo zdolni uczniowie, zdobywający wysokie wyniki w nauce lub posiadający znaczące osiągnięcia. Stypendium to stanowi zachętę i motywację dla młodzieży do dalszego rozwoju naukowego. A otrzymali je: **Łukasz Szczepański, Patrycja Węglarz, Justyna Strojek, Bartłomiej Pasiak, Malwina Mul, Julia Baran, Filip Fus, Mariia Onyshchenko, Karolina Ryczko, Gabriela Szczęch, Konrad Dunicz i Michał Świdrak.** Satysfakcja jest tym większa, że uczniowie „Chroberka” znaleźli się w nielicznym gronie wyróżnionych uczniów województwa.

Dzięki stypendiom uczniowie mają możliwość rozwijania swoich zdolności poprzez udział w dodatkowych płatnych kursach oraz szkoleniach organizowanych poza szkołą. Mogą również zakupić niezbędne do rozwoju osobistego, spełniać swoje marzenia, rozwijać pasje i talenty.

Stypendia to dla uczniów także duży zastrzyk finansowy. Tym bardziej, że wsparcie mogą przeznaczyć zarówno na udział w różnego typu zajęciach, warsztatach, wycieczkach, kursach zawodowych czy konferencjach naukowych, ale także na zakup niezbędnego sprzętu komputerowego, fotograficznego czy książek.

ZSL w Leżajsku

PROGRAM OBCHODÓW 110 – LECIA SZKOŁY

17 czerwca 2022 (piątek)

Godz. 16:00 – Msza Św. w Kościele pw. Świętej Trójcy w Leżajsku (Fara) w intencji nauczycieli, absolwentów i uczniów celebrowana przez Ks. Bp Ignacego Deca oraz Księży - Absolwentów
Złożenie kwiatów na grobach zmarłych profesorów

Godz. 17:30 – Sesja popularno-naukowa w Muzeum Ziemi Leżajskiej
Występ Zespołu Wokalno-Instrumentalnego „Labirynt”
Zwiedzanie Muzeum Ziemi Leżajskiej dawnej Alma Mater

18 czerwca 2022 (sobota)

Godz. 10.00 – Jubileuszowy bieg dla wszystkich zainteresowanych
Godz. 11:00 – Rejestracja uczestników w Zespole Szkół Licealnych
Godz. 13:00 – Oficjalna uroczystość jubileuszowa w Powiatowej Sali Koncertowej
Odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej
Wprowadzenie pocztów sztandarowych
Wystąpienie Dyrektora Szkoły i zaproszonych gości
Koncert Powiatowej Orkiestry „Divertimento”
Godz. 16:00 – Wspólny obiad
Godz. 17:00 – Zwiedzanie szkoły (wystawy, prezentacje, kącik wspomnień)
Godz. 18:00 – Bal Absolwentów

19 czerwca 2022 (niedziela)

Godz. 15:30 – Msza Św. dziękczynna w Bazylice Zwiastowania NMP w Leżajsku, przewodniczy O. Bp Damian Muskus

Wpłatę w wysokości **260 zł** należy dokonać na konto
Rady Rodziców – JUBILEUSZ
w Zespole Szkół Licealnych w Leżajsku
ul. M.C. Skłodowskiej 6
37- 300 Leżajsk

36 1240 2630 1111 0011 1226 3998

w tytule przelewu wpisać:
Imię Nazwisko oraz rok matury

Prosimy o potwierdzenie udziału do dnia **20 maja 2022 r.**

- telefonicznie pod numerem 17 242 00 19
- pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@zslchrobry.lezajsk.pl

www.zslchrobry.lezajsk.pl/jubileusz-110/

**Zespół Szkół Technicznych
w Leżajsku**

Umiejętność radzenia sobie z atakami internetowymi, lukami w zabezpieczeniach witryn internetowych, wiedza z zakresu kryptografii oraz steganografii, konstruowanie i analiza technik uniemożliwiających odczytania prywatnych wiadomości – to tylko wybrane zagadnienia, z którymi musieli poradzić sobie uczestnicy drugiej edycji Międzynarodowego Konkursu CYBERQUEST.

W zmaganiach (prowadzonych w języku angielskim) wzięły udział dwa zespoły Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku: „Testing Support” w składzie: Marek Tutka, Krzysztof Sternik, Dominik Włodarczyk, Daniel Studzieny (opiekun: Sylwia Krukowiecka-Niemiec) oraz „Pegaz” w składzie: Robert Rup, Artur Płachciak, Krystian Abramek, Michał Szuba, Konrad Niemiec (opiekun: Bogdan Kumięga).

Zespół „Testing Support” wywalczył II miejsce w Polsce, a debiutujący w takiego typu konkursie zespół „Pegaz” uplasował się na miejscu V.

ZST

Informatycy ZST ponownie wśród najlepszych w kraju

Uczniowie ZST dołączyli do grona stypendystów Marszałka Województwa Podkarpackiego

W marcu trzynastu uczniów technikum i branżowej szkoły I stopnia otrzymało stypendium w ramach projektu „Wsparcie stypendialne dla uczniów zdolnych – szkolnictwo zawodowe – rok szkolny 2021/2022” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego.

Otrzymane stypendium, w wysokości 5 tysięcy złotych, uczniowie przeznaczą na zakup pomocy dydaktycznych, książek, literatury fachowej, przydatnych w zdobywaniu wiedzy zawodowej.

Opiekunowie stypendystów przygotowali Indywidualny Plan Rozwoju dla każdego z uczniów. Znalazły się w nim m.in. takie punkty jak: udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, przeprowadzanie różnego rodzaju badań i projektów związanych z wybranym kierunkiem nauki, poszerzanie zainteresowań związanych z naukami ścisłymi i przed-

miotami zawodowymi, udział w ćwiczeniach i wykładach organizowanych przez uczelnie wyższe, ukończenie różnego rodzaju kursów oraz zdobycie certyfikatów. Dzięki temu młodzież bierze udział w przedsięwzięciach rozwijających ich zainteresowania przedmiotami zawodowymi. Indywidualne podejście do ucznia wyznacza kierunki rozwoju młodzieży i prowadzi do wzrostu wiedzy i umiejętności. Realizacja Indywidualnego Planu Rozwoju w połączeniu z udzielonym wsparciem finansowym na pewno zapoczątkuje dobrze przygotowaną kadrą pracowniczą.

ZST

Projekty mechatroników z ZST docenione w VI edycji konkursu „Od pomysłu do przemysłu”

Organizowany przez Wydział Mechaniczno-Technologiczny Politechniki Rzeszowskiej z siedzibą w Stalowej Woli przy współpracy z Zakładem Elektroniki i Automatyki CHIP ogólnopolski konkurs „Od pomysłu do przemysłu” doczekał się szóstej edycji, niezwykle udanej dla uczniów Zespołu Szkół Technicznych.

W kategorii „Projekt autorski” I miejsce zdobył Jakub Wiliński za projekt **All in One** (opiekun: Robert Maruszak)

Nagrodę publiczności otrzymał Jakub Gajda z klasy 3 TR za projekt **Drukarka 3D Gcube** (opiekun: Robert Maruszak). Jakub otrzymał również Nagrodę Specjalną od patrona konkursu Agencji Rozwoju Przemysłu.

W kategorii „Projekt inspirowany” III miejsce wywalczyli: Kamil Kielbowicz, Kamil Kułbatza projekt: Urządzenie frezowo-laserowe (opiekun: Jan Jużniewicz)

ZST

Ośrodek Szkolno-
Wychowawczy w Leżajsku

AUTYZM

– zanim ocenisz, spróbuj zrozumieć!

Kwiecień to miesiąc, w którym szczególnie chcemy szerzyć wiedzę na temat autyzmu. Świadomość czym jest to zaburzenie pozwoli lepiej zrozumieć funkcjonowanie osób, których rozwój przebiega w nietypowy sposób. Wydaje się, że społeczeństwo coraz więcej wie na temat tego zaburzenia, jednak często jeszcze spotykamy się z brakiem zrozumienia czy etykietami, które są przypinane dzieciom ze spektrum autyzmu.

Aby lepiej zrozumieć osoby z autyzmem, trzeba wiedzieć, z jakimi trudnościami się borykają. Autyzm to całościowe zaburzenie rozwoju, w którym występuje tzw. autystyczna triada, czyli trzy obszary, w których objawia się nieprawidłowe funkcjonowanie. Są to:

- ♦ interakcje społeczne – nawiązywanie i podtrzymywanie relacji;
- ♦ komunikacja – komunikowanie się zarówno werbalne, jak i w sposób niewerbalny;
- ♦ powtarzający się repertuar zachowań – aktywności, zainteresowania, zachowania, które przyjmują ograniczone, powtarzalne, stereotypowe formy.

Autyzm może przejawiać się w różny sposób i nie ma dwóch takich samych dotkniętych nim osób. Największe trudności ujawniają się w relacjach z innymi ludźmi, co nie oznacza, że wszystkie osoby ze spektrum autyzmu są niezdolne do utrzymywania kontaktów społecznych. Zasadnicza większość z nich dysponuje możliwościami nawiązywania kontaktu, niekiedy wymagają tylko niewielkiej stymulacji i pomocy ze strony innych osób.

Trudności w zakresie komunikowania się z innymi ludźmi mają u osób z autyzmem bardzo rozległy charakter. Część osób nie używa mowy do porozumiewania się, pozostałe osoby mówią, ale ich zdolność do intencjonalnego komunikowania się jest zaburzona. Mają one także trudności z rozumieniem funkcji komunikowania się, naśladowaniem, nawiązywaniem kontaktu wzrokowego, tworzeniem wspólnego pola uwagi, odczytywaniem mimiki twarzy, czy emocji innych osób. Same również nie próbują wyrazić mimiką tego, co czują. Zdolność do porozumiewania się z innymi osobami wpływa znacząco na do-

brostan dziecka, dlatego też rozwijanie zdolności komunikacyjnych jest jednym z podstawowych celów wspierania rozwoju dzieci z autyzmem.

Sztywne wzorce zachowania, zainteresowań i aktywności można z kolei zaobserwować w niechęci dziecka do zmian, przywiązaniu do stałych schematów, sposobów postępowania, przedmiotów, w manierach ruchowych, schematycznej zabawie czy też uporczywych, wąskich zainteresowaniach. Wzorce te mogą przyjmować różną formę i nasilenie. Niektóre dzieci będą dążyły do przestrzegania stałego planu dnia, inne będą reagowały płaczem, zdenerwowaniem podczas zmiany trasy spaceru, czy drogi do przedszkola, szkoły. Niektóre osoby akceptują tylko określone pokarmy, czy ubrania, wykonują też stereotypowe ruchy, np. trzepotanie dłońmi, kołysanie się. W zachowaniu osób z autyzmem widoczny jest brak elastyczności i niechęć do zmian. Osoba z tym zaburzeniem może gwałtownie protestować nawet wtedy, gdy zmiany są niewielkie i wręcz niezauważalne dla innych osób.

Wyżej wymienione trudności to tylko zarys, „kropla w morzu”. Przybierają one różną postać i mają zróżnicowane nasilenie – od lekkich, w niewielkim stopniu odbiegających od prawidłowego funkcjonowania, po bardzo głębokie, w znacznym stopniu utrudniające życie. Zaburzeniom tym mogą dodatkowo towarzyszyć rozmaite problemy. Wszystko to sprawia, że każda osoba z autyzmem jest unikalna, niepowtarzalna.

Autyzm to nie choroba, nie ma lekarstwa, które z niego „wyleczy”. Jedynie wczesna diagnoza i systematyczna terapia i wsparcie życiowych ludzi dają szansę na jak najlepsze funk-

cjonowanie dziecka, nastolatka, czy osoby dorosłej.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Jana Pawła II w Leżajsku funkcjonują klasy dla uczniów ze spektrum autyzmu, zarówno w oddziałach przedszkolnych, w szkole podstawowej, jak i w szkole branżowej. Są to oddziały liczące kilku uczniów, co daje możliwość dostosowania metod i form pracy do każdego z nich. Mało liczne klasy są idealnym miejscem dla osób, które mają dodatkowo zaburzenia integracji sensorycznej, gdyż nie muszą one stawiać czoła nadmiarowi bodźców słuchowych, wzrokowych, czy dotykowych. Nie jest to możliwe w klasach, w których jest kilkudziesięciu uczniów. Duży nacisk kładziony jest na nabywanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów. Poza zajęciami dydaktycznymi, uczestniczą oni w terapii pedagogicznej, psychologicznej, logopedycznej, integracji sensorycznej, treningach umiejętności społecznych i innych, w zależności od potrzeb uczniów i możliwości placówki.

Mając na uwadze trudności, jakim stawiają czoła rodziny dzieci niepełnosprawnych, w ośrodku na nowo tworzone są grupy wsparcia dla rodziców prowadzone przez psychologa. Taka grupa to wspólna przestrzeń dla rozmów i wymiany doświadczeń. Rodzice podczas spotkań mogą otrzymać wsparcie i pomoc w radzeniu sobie z przeżywanymi trudnościami, poszerzyć wiedzę na temat funkcjonowania poznawczego i społeczno-emocjonalnego dzieci, czy też spojrzeć z innej perspektywy na siebie i swoją rodzinę. Jest to niezwykle ważne, gdyż często rodzice dzieci niepełnosprawnych czują się niezrozumiani przez społeczeństwo.

Psycholog Monika Szymuś

Rodzicu - poczuj radość i dumę ze swojego dziecka!

Jesteśmy “SZKOŁĄ” dla Twojego
patrzącego na świat innymi oczami dziecka.

**Tworzymy klasy dla uczniów z Autyzmem
i z zespołem Aspergera w normie intelektualnej.**

Zapewniamy specjalistyczną opiekę dla uczniów w zależności od ich potrzeb, w tym zajęcia terapeuty, fizjoterapeuty, psychologa, pedagoga, logopedy i neurologopedy, integracji sensorycznej oraz innych specjalistów.

Ponadto zapisy do:

Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, Oddziałów Przedszkolnych, Szkoły Podstawowej Nr 5, Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy, Branżowej Szkoły I Stopnia.

Zapewniamy bardzo dobre warunki, bezpłatną opiekę całodobową (internat) oraz dowóz dzieci do placówki.

**Ośrodek Szkolno - Wychowawczy
im. św. Jana Pawła II w Leżajsku**

ul. Mickiewicza 76, 37-300 Leżajsk
tel. 17 2420254, 17 2426852

e-mail: sosw@sosw.lezajsk.pl
www.sosw.lezajsk.pl

Jesteśmy szkołą dla dzieci i młodzieży z autyzmem, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim w wieku od 3 do 25 lat.

Muzeum Ziemi Leżajskiej
zaprasza na zwiedzanie nowej

Ekspozycji Archeologii

i

Dziejów Staropolskich Ziemi Leżajskiej

Czynna od 24 kwietnia 2022 r.

Ekspozycja prezentuje archeologię Ziemi Leżajskiej oraz czasy staropolskie: lokacje miasta, wojny i najazdy tatarskie, a także objawienia i rozwijanie się kultu Matki Bożej Leżajskiej. Bazuje na multimedialnych technikach audiowizualnych oraz tradycyjnych grafikach i gablotach prezentujących zabytki archeologiczne i dokumenty staropolskie.

Starosta Leżański
oraz
Dyrektor Muzeum Ziemi Leżańskiej

zapraszają na

Powiatowy Koncert Patriotyczny

z okazji rocznicy uchwalenia
Konstytucji 3 maja

3 maja 2022 r. (wtorek)
Scena plenerowa przed Muzeum

W programie:

Sala konferencyjna Muzeum:

17:00 - Karaoke patriotyczne - Państwowa Szkoła Muzyczna I st.
w Leżajsku

Scena plenerowa przed Muzeum:

18:45 - Występ Zespołu Pieśni i Tańca "Leliwa"

19:00 - Koncert Powiatowej Orkiestry "Divertimento" z Leżajska
pod batutą Michała Grzywny i Grupy Wokalnej "Meritum" pod dykcją
Bartłomieja Urbańskiego i przy współpracy Jacka Brzuzana działającej przy
MCK Leżańsk. W repertuarze m.in.: "Biały Krzyż", "Rozkwitały pąki białych róż", "Tango
na głos, orkiestrę i jeszcze jeden głos"

W trakcie wydarzenia będzie prowadzona zbiórka środków na rehabilitację
p. Zdzisława Zawilskiego (nr zbiórki: 2022/1947/KS)

Organizatorzy:

POWIAT
LEŻAŃSKI

Współorganizatorzy:

Państwowa Szkoła
Muzyczna I st.
w Leżajsku

Zespół Pieśni
i Tańca
"LELIWA"

Partner:

Dzieje starostwa leżajskiego na przestrzeni wieków

W niepodległej Polsce (1914-1999)

cz. V.

W trakcie I wojny światowej przez tereny Leżajszczyzny czterokrotnie przetaczał się wschodni front walk tego konfliktu. Po raz pierwszy stało się to już w połowie września 1914 roku, kiedy wojska austro-węgierskie dokonały strategicznego odwrótu z Królestwa Polskiego, a za nimi podążyły wojska rosyjskiego cara. Sytuacja odwróciła się niedługo później i nocą z 9 na 10 października wojska rosyjskie oddały miasto, wycofując się za San. Kulminacją jesiennych walk w okolicy było forsowanie tej rzeki pod Rzuchowem (14-16 października). Mimo iż zaangażowane w nie były jedne z najlepszych jednostek c.k. armii (tworzące XIV Korpus z Innsbrucka), operacja nie powiodła się, a kilka tygodni później armie austro-węgierskie zmuszone zostały do głębokiego odwrótu. Wojska rosyjskie zajęły Leżajsk 5 listopada, rozpoczynając mającą potrwać do maja następnego roku okupację. Dokonane w Galicji Zachodniej przełamanie frontu (zapoczątkowane pod Gorlicami) pozwoliło jednostkom austro-węgierskim ponownie odrzucić przeciwnika za San – do Leżajska wkroczyły one 14 maja 1915 r. Kolejny miesiąc na linii Sanu trwały walki pozycyjne przerywane (szczególnie w II połowie maja i na początku czerwca) desperackimi próbami przeprawienia się przez rzekę dokonywanymi przez Rosjan. Wznowiona w połowie czerwca ofensywa spychała wojska rosyjskie z Zasania w kierunku północnym. Jednym z największych punktów oporu tych ostatnich był folwark i pałac w Piskorowicach, które zdobyto w spektakularnym szturmie. W kolejnych dniach i tygodniach front ostatecznie oddalił się od Leżajszczyzny. Kolejne lata wojny upłynęły tu pod znakiem niedostatku, rekwizycji i dalszego poboru rekruta do walczącej na kilku frontach armii austro-węgierskiej. Służbę w tej armii podjęło kilkuset mieszkańców miasta i kilka tysięcy mieszkańców obecnego powiatu. Z Leżajska pochodziło także co najmniej kilkunastu żołnierzy Legionów Polskich.

Podobnie jak w innych częściach Galicji również na Leżajszczyźnie początkiem XX w. powstawały organizacje paramilitarne, które odegrały niepoślednią rolę w tworzeniu lokalnych struktur niepodległego państwa polskiego. Gniazdo Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” powstało w Leżajsku w 1903 r. i weszło organizacyjnie do III Okręgu Rzeszowskiego Dzielnicy Małopolskiej we Lwo-

wie. Długoletnim prezesem był Stanisław Wodziński, kierownik Urzędu Podatkowego. Oddziałowi żeńskiemu gniazda przewodniła Maria Reichardowa z Wodzińskich, nauczycielka w szkole żeńskiej w Leżajsku. W 1913 r. zorganizowana została Polowa Drużyna Sokoła z Wodzińskim na czele, wyraźnie już skierowana na przygotowanie do walki zbrojnej. W 1912 r. powstała w Leżajsku 27 Polska Drużyna Strzelecka, złożona po części z byłych działaczy „Sokoła”. Do założycieli należeli m.in. Władysław Bętkowski, artysta-malarz konserwujący kościół bernardynów, Franciszek Larendowicz, organista w sanktuarium, kupiec Władysław Haszto, Włodzimierz Popiel i inni. W 1915 r. zawiązał się samorząd Miejskowy Komitet Narodowy z Włodzimierzem Popielem jako prezesem. Uczestniczył on w organizowaniu uroczystości narodowych (np. 18 listopada 1916 r. miasto okryło się żałobą po zmarłym Henryku Sienkiewicz) zbieraniu datków na Legiony Polskie, rozprowadzał wydawnictwa narodowe, zabezpieczał opieką nad inwalidami legionowymi i ich rodzinami. Podobną działalność prowadziły kobiety skupione w Kole Ligi Kobiet Naczelnego Komitetu Narodowego z przewodniczącą Marią Reichardową, tworząc również szwalnię bielizny dla legionistów. Jawna niechęć wobec zaborcy zaczęła się nasilać początkiem 1918 r. W nocy 17/18 lutego skradziono portret cesarza Karola I z poczekalni dworca kolejowego i powieszono na drzewie w Rynku. 15 marca uczniowie gimnazjum urządzili tumult wokół prowadzonych 4 dezertorów i legionistów schwytych przez obławę w sąsiednich wioskach, dzięki któremu jednemu z legionistów Ignacemu Szuwalskiemu udało się zbiec. Ostentacyjnie nie śpiewano hymnu państwowego podczas galowych nabożeństw. Bardzo uroczysto celebrowano w całym powiecie dzień 3 Maja. Wrogość wywoływały rekwizycje żywności, której rolnicy dostarczali kilka razy mniej i dzwonów kościelnych, które po przewiezieniu na składowiska były wykradane i chowane w bezpiecznych miejscach. 1 listopada 1918 r. powołana została w Łąncucie Powiatowa Rada Narodowa, która kierowanie starostwem powierzyła komisarzowi Tadeuszowi Spissowi, uznając zwierzchność Polskiej Komisji Likwidacyjnej. W terenie ludność samorządnie zaczęła rozbierać posterunki żandarmerii. W Leżajsku młodzi mieszkańcy 1 listopada 1918 r. w patriotycznym zryw

rozbroili kompanię wiedeńskiego pułku strzelców mającą strzec porządku w okolicy, a oddział żołnierzy niemieckich podczas próby odjazdu pociągiem został przez nich rozbrojony. Przybyli do Leżajska Tadeusz Spiss mianował komisarzem burmistrzem Stanisława Wodzińskiego. 7 grudnia 1918 r. zebrała się na swe pierwsze posiedzenie Rada Miejska Leżajska wybrana w wolnej Polsce, która potwierdziła wybór Wodzińskiego na burmistrza i zajęła się organizacją życia w mieście. Podjęto szereg stanowczych kroków przeciw spekulantom, nieuczciwym kupcom i domokrażnym handlarzom. Energicznie zabrano się do zwalczania plagi band rabunkowych.

Administracyjnie Leżajsk wraz z okolicznymi gminami należał do powiatu łańcuckiego. Podjęte próby w kwietniu 1919 r. „usamodzielnienia” leżajskiego okręgu sądowego, niestety spełzły na niczym. Były to tereny wybitnie rolnicze z przewagą drobnej własności chłopskiej i znacznymi kompleksami leśnymi, będącymi głównie w posiadaniu ordynacji Potockich. Z większych przedsiębiorstw działał tylko zbudowany w latach 1918-1919 tartak parowy należący do Potockich. Ponadto „Księga adresowa” z 1926 r. wykazywała 5 cegielni, 2 cementownię, wytwórnię zabawek Mariana Garbackiego, uli L. Błońskiego, kafli R. Romańskiego, drukarnię M. Kühla, 5 wytwórni wódek i likierów oraz młyn wodny Leona Kurleja. Jeśli chodzi o zawody inteligencje było w Leżajsku 2 lekarzy (Abraham Dobschütz, Adam Lewinter), weterynarz (Zachariasz Bardach), 6 adwokatów (Arnold Berger, Wiktor Grychowski, K. Scheinbach, Aleksander Szczepański, Adolf Verständig, Jakub Wolf), notariusz Alfred Josse. Aptekę prowadził Seweryn Dańczak. Pozostali to nauczyciele i duchowieństwo. Handel był w zdecydowanej części w rękach żydowskich. W 1939 r. na 9 przedsiębiorstw hurtowych w gminie Leżajsk 6 było w ich posiadaniu, a 3 w polskich. W handlu detalicznym na 181 sklepów ogółem, 153 należało do Żydów. W Zmysłówce własnością ordynata przeworskiego Andrzeja Lubomirskiego były młyn parowy, tartak i stolarnia. Od 1937 r. rozpoczęto w Sarzynie w ramach Centralnego Okręgu Przemysłowego budowę Zakładów Związków Organicznych. Inwestycję prowadziła Spółka Akcyjna „Przemysł Chemiczny Boruta ze Zgierza”. W 1937 r.

ciąg dalszy na str. 20

uruchomiona została przez Przedsiębiorstwo Autobusowe Joff Lewicki i Ska linia przewożąca na trasie Leżajsk – Żołynia – Łańcut – Rzeszów. Wśród nowych budynków publicznych najważniejszymi były: gmach Sądu Powiatowego oddany do użytku w 1925 r. oraz Dom Narodowy wybudowany w latach 1924-1925. Miejskie Gimnazjum Realne zostało przekształcone w 1922 r. w Państwowe Gimnazjum w Leżajsku. W latach 1919-1939 maturę złożyło w nim 456 uczniów. Do absolwentów należeli późniejsi luminarze polskiej nauki: prof. Stanisław Tołpa, ks. biskup prof. Wincenty Urban, prof. Feliks Chrzan czy prof. Józef Burszta. Oprócz gimnazjum istniała w Leżajsku szkoła przemysłowa uzupełniająca, szkoła kucerska i koszykarska oraz szkoły powszechne: męska i żeńska. Ważną rolę w życiu społeczno-kulturalnym spełniały: Dom Narodowy, świetlica z biblioteką Towarzystwa Szkoły Ludowej kierowana przez Antoniego Terleckiego, ukraińskie Towarzystwo „Proświty” (Bronisław Gieleciński), stowarzyszenie żydowskie „Tarbut” (Geller Gedale) i Związek Rezerwistów kierowany przez prof. Juliana Goslara. W marcu 1939 r. wśród 6381 mieszkańców było 4 038 Polaków, 1896 Żydów i 447 Ukraińców. Największymi obszarowo właścicielami grun-

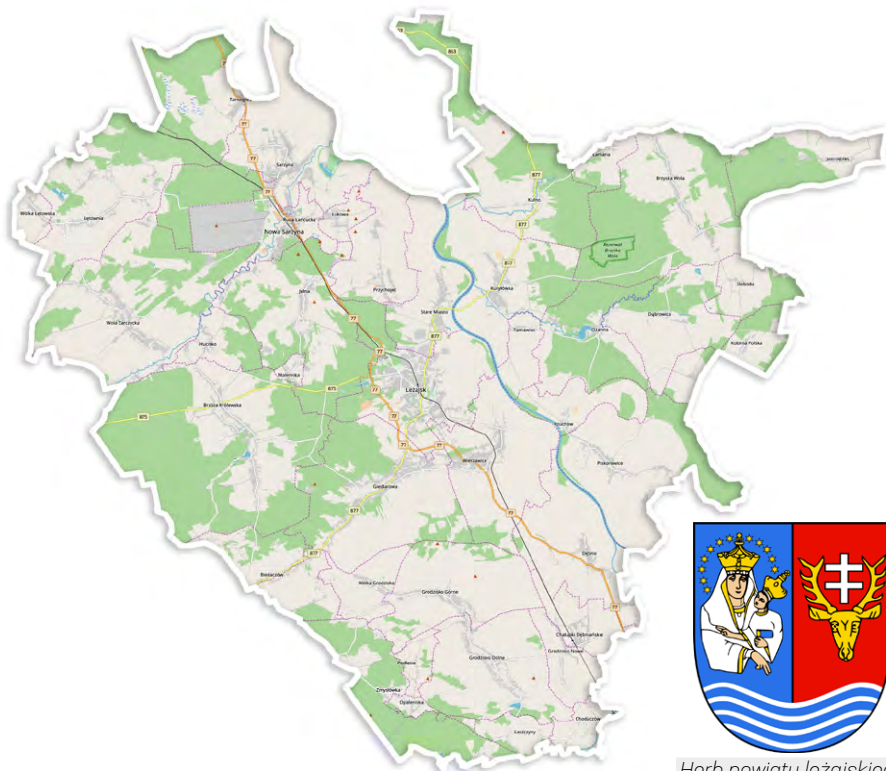
tów byli: gmina Leżajsk – 236 ha, klasztor oo. Bernardynów – 230 ha, probostwo katolickie (Fara) – 45 ha, probostwo greckokatolickie – 12 ha, hrabia Alfred Potocki – 9 ha. Ostatnim burmistrzem przed wybuchem II wojny światowej był emerytowany major WP Tadeusz Niziński.

Pierwszy nalot lotnictwa niemieckiego na Leżajsk miał miejsce 4 września 1939 r. Bomby spadły na dworzec kolejowy, tory, targowisko, w rejonie ul. Klasztornej oraz na transport kolejowy pomiędzy Leżakiem a Grodziskiem Dolnym. Natomiast wojska niemieckie zajęły Leżajsk 13 września. Po ich wkroczeniu ustanowiona została Ortschaftskommandatur – Wojskowa Komenda Miasta oraz placówki policyjne. Powołano nowe władze miejskie z Johanem Neilem jako burmistrzem. W ogrodach klasztoru oo. Bernardynów gromadzono wyłapywanych żołnierzy polskich. Dla gwarancji bezwzględnego wykonywania rozkazów została sporządzona lista zakładników. Znaleźli się na niej: ks. Czesław Broda, aptekarz Seweryn Dańczak, notariusz Jan Grzybczyk, kierowniczka szkoły żeńskiej Maria Jeżowiecka, dyrektor gimnazjum Jan Mazur, właściciel restauracji Jan Mirek, były burmistrz Tadeusz Niziński, sędzia Stanisław Poliwka, kierownik szkoły męskiej Roman Szczupak i przeor klasztoru o. Gedeon Zawora. Po utworzeniu Generalnej

Guberni 26 października 1939 r. Leżajszczyzna weszła w skład powiatu jarosławskiego. Od lutego 1940 wsie zasańskie zostały podporządkowane starostwu w Biłgoraju. W pierwszych dniach października 1939 r. większość ludności żydowskiej wypędzono za San, do strefy okupowanej przez Sowietów. Dla Żydów przebywających w mieście wiosną 1941 r. utworzono getto. Objęło ono ulicę Górną i Bóźnic (obecny Plac Targowy). Wszyscy zobowiązani byli nosić na rękawach białą wstążkę z niebieską Gwiazdą Dawida. Zmuszani byli do ciężkich prac fizycznych. Powołano Radę Żydowską getta (Judenrat). Funkcjonował też Komitet Pomocy, który zapewniał Żydom opiekę. We wrześniu 1942 r. zlikwidowano getto. Część Żydów rozstrzelano na kirkucie. Innych zastrzelono w lesie w Wierzawicach. Pozostałych rozwieziono do obozów w Pełkaniach, Rozwadowie, Radymnie, Bełżcu oraz do getta w Rzeszowie. Działacze ukraińscy związani z Organizacją Ukraińskich Nacjonalistów poszli na współpracę z Niemcami, powołując Ukraiński Komitet Narodowościowy, policję porządkową i szkoły ukraińskie. Podobnie postąpiły niektóre rodziny byłych kolonistów niemieckich m.in. Keiprowie przechodząc na volkslistę. Głównym celem okupanta w 1939 i 1940 r. stała się miejscowa inteligencja, byli wojskowi i duchowieństwo. Nastąpiły aresz-

Współczesna siedziba leżajskiego starostwa

Herb powiatu leżajskiego

owania i zsyłki do obozów koncentracyjnych. Masowe wywózki do obozów pracy przymusowej z terenu dekanatu leżajskiego objęły 2 528 osób. W połowie 1943 r. Niemcy przeprowadzili w kilku miejscowościach masowe aresztowania i krwawe pacyfikacje. 7 maja w Giedlarowej gdzie rozstrzelano 5 osób, 28 maja w Leżajsku łącznie ginie 47 osób, z czego 28 osób rozstrzelano na skarpie obok siedziby gimnazjum, a pozostali zginęli w więzieniu w Jarosławiu. 20 czerwca w wyniku pacyfikacji w Woli Zarczyckiej ginie 76 mieszkańców. Ruch oporu na terenie Leżajszczyzny opierał się na strukturach Armii Krajowej, Narodowej Organizacji Wojskowej i Batalionów Chłopskich, które przeprowadziły wiele akcji o charakterze sabotażowo-wojskowo-dywersyjnym. Najwybitniejszymi dowódcami byli: Rudolf Jaszowski, Józef Baran Chrzęszczynski, Józef Zadziński, Franciszek Przysiężniak, Ludwik Więclaw. Działo tajne nauczanie prowadzone przez nauczycieli leżajskiego gimnazjum, kończące się egzaminem maturalnym oraz na etapie szkoły powszechnej. Oswobodzenie Leżajska od Niemców nastąpiło 24 lipca 1944 r. po wkroczeniu do miasta wojsk sowieckich. Wkrótce nastąpiły aresztowania podziemia niepodległościowego przez nowe władze komunistyczne, kończące się wyrokami śmierci lub długoletniego więzienia dla części działaczy.

Po II wojnie światowej tereny dawnego starostwa leżajskiego w dalszym ciągu pozostały w obrębie powiatu łańcuckiego. Lokalni działacze nowej władzy zaczęli podejmować próby, pisali petycje i składali nowe propozycje w sprawie utworzenia powiatu w Leżajsku. Ostatecznie na mocy rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 12 listopada 1955 r. w sprawie utworzenia powiatu leżajskiego i ropczyckiego oraz zmiany niektórych granic w województwie rzeszowskim, Leżajsk ponownie stał się siedzibą powiatu od 1 stycznia 1956 r. W jego skład weszły: z powiatu łańcuckiego – miasto Leżajsk, osiedle Nowa Sarzyna oraz gromady: Brzoza Królewska, Brzyska Wola, Giedlarowa, Grodzisko Dolne, Grodzisko Górne, Gwizdów, Jelna, Kuryłówka, Piskorowice, Stare Miasto, Ruda Łańcucka, Wierzawice, Wola Zarczycka, Wolka Niedźwiedzka i Zmysłówka. Z powiatu niżańskiego: gromady Łętownia i Tarnogóra. Z powiatu biłgorajskiego gromady: Krzeszów i Bystre. W 1965 r. z powiatu jarosławskiego wyłączono wieś Słoboda i dołączono do gromady Brzyska Wola oraz przysiółki wsi Cieplice: Kolonia Polska i Nagorne, które weszły w skład gromady Kuryłówka. Łączna powierzchnia powiatu wynosiła 662 km². Użytki rolne zajmowały 41,2 tys. ha, a lasy stanowiły 24% całej powierzchni. Zamieszkiwało go ok. 62 tys. mieszkańców. Bogactw naturalnych w powiecie nie było poza pokładami glin ceramicznych i żwiru. Ludność utrzymywała się głównie z rolnictwa. W przemyśle pracowało 2 030 osób w 1956 r. Największymi zakładami pracy były Zakłady Chemiczne w Nowej Sarzynie i Wytwórnia Tytoniu Przemysłowego i tartak w Leżajsku. Elektryfikację powiatu rozpoczęto dopiero w 1954 r. Pierwsza sesja Powiatowej Rady Narodowej odbyła się 10 stycznia 1956 r. w budynku „Proświty” (obecnie Biblioteka Miejska). Przewodniczącym PRN został Stanisław Boroń. W latach 1972-1973 zlikwidowano gromady i na ich miejsce powstały gminy: Leżajsk, Grodzisko Dolne, Krzeszów, Kuryłówka, miasto Leżajsk oraz miasto i gmina Nowa Sa-

Stanisław Chmura – Starosta Leżajski w latach 1998-2002

rza. W wyniku kolejnej reformy administracyjnej w 1975 r. zlikwidowano powiaty w Polsce, tworząc Urzędy Rejonowe. Gmina Krzeszów weszła wtedy w skład gminy Rudnik nad Sanem w województwie tarnobrzelskim. W latach 60 i 70 XX w. następował stopniowo proces uprzemysłowienia Leżajszczyzny. W 1962 r. powstały Zakłady Silikatowe, w 1971 r. uruchomiono filię Huty Stalowa Wola (obecnie Fabryka Maszyn). Budynki „Cepelii” to lata 1969-1973. Kolejnymi zakładami były Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex I” i Zakład Dziewiarski „Mewa” w 1972 r. Rok później powstaje Zakład Konstrukcji Stalowych „Instal”. W 1977 r. uruchomiono Browar w Leżajsku (jeden z największych w Polsce), a w 1981 r. oddano do użytku największy zakład w mieście „Hortex II”. W kolejnym roku uruchomiono nowoczesny szpital o 416 łóżkach. Po kolejnej reformie administracyjnej i likwidacji 49 województw w 1999 r. Leżajsk został siedzibą powiatu po raz czwarty. Pierwszym starostą został Stanisław Chmura. Obecny powiat obejmuje 2 miasta i 42 wsie, zamieszkały przez ok. 69 000 mieszkańców na powierzchni 583 km². Dla miasta i rejonu powstała kolejna szansa na wielokierunkowy rozwój.

Roman Federkiewicz
Muzeum Ziemi Leżajskiej

Bibliografia

Alojzy Zielecki – *Leżajsk w okresie zaborów* [w:] J. Półciwarteck [red.] *Dzieje Leżajska*, Leżajsk 2003.

Józef Hampel – *Życie ekonomiczno-społeczne i stosunki polityczne w okresie II Rzeczypospolitej* [w:] J. Półciwarteck [red.] *Dzieje Leżajska*, Leżajsk 2003

Józef Półciwarteck – *Towarzystwo Gimnastyczne „Sokol” w Leżajsku (1903-1939)*. Rzeszów 2004.

Kazimierz Kuźniar – *Powiatowa Rada Narodowa w Leżajsku 1956-1975*. Leżajsk 2013.

Kazimierz Kuźniar – *Raptularz. Kalendarium miasta Leżajska*. Leżajsk. 1999/2000

Sławomir Kulacz – *I wojna światowa na Leżajszczyźnie* (wystawa Historyczna Miasta i Regionu MZL).

FOK
FRANCISZKAŃSKI
OŚRODEK KULTURY
W LEŻAJSKU

Festiwal Kultury Chrześcijańskiej „Odkryj życie z pasją” 2022

24 marca we Franciszkańskim Ośrodku Kultury zakończył się Festiwal Kultury Chrześcijańskiej „Odkryj życie z pasją” Leżajsk 2022. Były to dwa tygodnie wypełnione bardzo bogatą i różnorodną treścią. Do udziału w festiwalu ośrodek zaprosił wielu znakomitych gości, którzy podczas spotkań, koncertów, warsztatów tematycznych, prelekcji i pokazów dzielili się swoimi pasjami, swoją wiarą i miłością do Boga. Był to niezwykle piękny czas, wielkie święto kultury i wiary, podczas którego można było inaczej spojrzeć na Boga i świat wartości chrześcijańskich. W różnych wydarzeniach festiwalu – a było ich 30 – wzięło udział ponad 8000 osób.

Festiwal zainaugurowała 10 marca Eucharystia pod przewodnictwem o. Klaudiusza Barana OFM, Kustosza Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Leżajsku.

Na festiwalowej scenie pojawiło się wielu wspaniałych gości, m.in. Muniek Staszczuk z zespołem, fizyk i dziennikarz naukowy dr Tomasz Rożek, aktor i muzyk Paweł Domagała, artyści z Teatru A, modelka, redaktor naczelna magazynu „Imperium Kobiet” i autorka Ilona Adamska, iluzjonista Piotr Denisiuk, pływak, srebrny medalista Igrzysk Paraolimpijskich w Rio de Janeiro Wojtek Makowski, wokalistka Agnieszka Musiał, reżyser filmu „Wyszyński – zemsta czy przebaczenie” Tadeusz Syka, osobisty fotograf Jana Pawła II Adam Bujak, którego wystawa fotograficzna towarzyszyła festiwalowi w holu Franciszkańskiego Ośrodka Kultury, artyści młodego pokolenia: Edzio, Jan Elf i Dj Fala, jedna z najpopularniejszych influencerów w Polsce Lexy Chaplin, słynny szef kuchni Karol Okrasa, który przeprowadził również warsztaty kulinarne w FOK-u; aktor Cezary Żak oraz Magdalena Wolińska-Riedi, dziennikarka, która jako jedna z nielicznych,

świeckich kobiet przez prawie 20 lat mieszkała w Watykanie.

Festiwal zakończyła również Eucharystia w Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Leżajsku pod przewodnictwem o. Bartymeusza Kędziora OFM, dyrektora Franciszkańskiego Ośrodka Kultury w Leżajsku. Gościem tego ostatniego dnia festiwalowego był Kardynał Gerhard Ludwig Müller, bliski współpracownik papieża Benedykta XVI, emerytowany prefekt Kongregacji Nauki Wiary, człowiek niezwykle kochający Polskę.

Składam serdecznie podziękowania całemu sztabowi organizacyjnemu: Magdalenie Kotulskiej, Magdalenie Dąbek, Katarzynie Bauer, Paulinie Nowak, Marcie Kuli, Beacie Kamińskiej, Beacie Puci, Basi Dudzie, Jackowi Kyci, Tomaszowi Kyci, Maciejowi Kotulskiemu, Adamowi Puci, Tomaszowi Potejce, Krystianowi Bryniarskiemu, Dariuszowi Ostolskiemu, Adamowi Hałajowi, Mikołajowi Kyci, Wiesławowi Dąbkowi, Tymonowi Kyci. Dziękuję również tym, którzy dbali o zdjęcia i grafiki naszego festiwalu: Zuzi Ostolskiej, Jadwi-

dze Łuszczki, Agacie Stępniewskiej, Jackowi Kyci, Tomaszowi Kyci, Muskus Studio, Szymonowi Abramkowi.

Dziękuję sponsorom festiwalu: Szkółce Roślin Ozdobnych DĄBEK, drukarni Emka z Leżajska, Sekretariatowi Dział Bernardyńskich Opus Bonum, Restauracji w Sosnowym Gaju, PiPol, Podkarpackim Skarbom SMAK-GÓRNO, ITS – płyty i akcesoria meblowe, Brat.pl. Wyraży wdzięczności składam patronom honorowym: Ojcu Prowincjałowi Teofilowi Czarniakowi OFM, Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Leżajsku. Dziękuję także patronom Medialnym: TVP1, TVP3 Rzeszów, Radio FARA, Radio Via, Gość Niedzielny, Tygodnik Katolicki Niedziela, DEON.pl, Aleteia PL – Duchowość i lifestyle. Ponadto dziękuję współbraciom z klasztoru w Leżajsku na czele z o. Klaudiuszem Baranem OFM, Kustoszem i Członkiem Zarządu FOK oraz o. Eliazowi Kucharskiemu OFM, członkowi Zarządu FOK.

Bogu niech będą dzięki.

Dyrektor FOK oraz Festiwalu Kultury Chrześcijańskiej w Leżajsku
o. Bartymeusz Kędzior OFM

Turniej piłki siatkowej amatorów

12 marca w Leżajsku w dwóch halach Zespołu Szkół Licealnych odbył się Turniej Piłki Siatkowej Amatorów. W zawodach wzięło udział 6 drużyn.

Przed rozpoczęciem meczów, drużyny zostały rozlosowane do dwóch trzyzespołowych grup, z których do fazy pucharowej awansowały po dwie najlepsze ekipy. Z grupy A przepustkę do półfinałów uzyskali gospodarze turnieju Legenda Leżajsk oraz zespół Baxland Leżajsk. Natomiast z grupy B awansowały zespoły PHU Sarzyna i Team Tryńcza. W półfinałach zespoły grały „na krzyż” (1A-2B, 1B-2A).

W pierwszym półfinale Legenda Leżajsk wygrała z zespołem Team Tryńcza 2:0, natomiast w drugim półfinale drużyna PHU Sarzyna przegrała z Baxland Leżajsk 0:2.

Piąte miejsce po wygranym meczu 2:0 z PSP Leżajsk zajęli zawodnicy Old Boys Brzyska Wola.

W meczu o 3 miejsce PHU Sarzyna wygrała z Team Tryńcza, natomiast w finale spotkały

się zasłużenie dwie najlepsze ekipy: Legenda Leżajsk z Baxland Leżajsk. Po ciekawym spotkaniu ze zwycięstwa mogli się cieszyć gospodarze turnieju Legenda Leżajsk.

Przez cały turniej poziom sportowy był utrzymywany na wysokim poziomie, emocje sportowych nie brakowało, zawodnicy ambitnie walczyli o każdą piłkę, co dowodzi, że warto organizować takie zawody.

Nagrody i puchary ufundowali Starosta Leżajski oraz Dyrektor Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku.

Funkcję sędziów sprawowali: Andrzej Maruszak oraz Bogdan Jarek.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania Staroście Leżajskiemu Markowi Śliżowi, dyrektorowi ZSL w Leżajsku Zbigniewowi Trębaczowi, dyrektorowi Grupy Żywiec Browar w Leżajsku Krzysztofowi Żyrkowi, sędziom turnieju oraz zespołowi Legenda Leżajsk za ufundowanie nagród, sponsoring i pomoc w organizacji turnieju.

MK

Końcowa klasyfikacja turnieju i wyróżniający się zawodnicy w drużynie:

1. LEGENDA LEŻAJSK (Marcin Karakuła)
2. BAXLAND LEŻAJSK (Adam Rup)
3. PHU SARZYNA (Przemysław Szczęch)
4. TEAM TRYŃCZA (Damian Kud)
5. OLD BOYS BRZYSKA WOLA (Damian Warenica)
6. PSP LEŻAJSK (Paweł Siuzdak)

Wręczono również nagrody indywidualne:

MVP turnieju: Andrzej Trębacz (Legenda Leżajsk)
 Najlepszy zawodnik z powiatu leżajskiego: Przemysław Strzeżek (Baxland Leżajsk)
 Najlepszy przyjmujący: Rafał Potaczała (PHU Sarzyna)
 Najlepszy rozgrywający: Piotr Szczęch (Legenda Leżajsk)

Zwycięski skład zespołu Legenda Leżajsk: Andrzej Trębacz, Marcin Karakuła, Piotr Szczęch, Maciej Karakuła, Piotr Ozóg, Adrian Zych, Tomasz Kisielewicz, Marek Karakuła.

Jezioro Bled

Słowenia
podróż 103

Słowenia nie jest pierwszym krajem, który przychodzi nam na myśl, gdy planujemy wakacje w Europie. A szkoda.

Ten maleńki kraj, niemal dwa razy mniejszy niż powierzchnia województwa mazowieckiego, ma dosłownie wszystko, czego potrzebuje podróżnik. Swoim pięknem i atrakcjami mógłby obdarzyć niejedno duże państwo.

Słowenia jest jak Europa w miniaturze – są tu zarówno góry, niziny, morze, jeziora, pola i lasy. Te ostatnie zajmują niemal połowę kraju, co czyni Słowenię jednym z najbardziej zielonych państw w Europie.

Co ciekawe, Słowenia ma zaledwie 40-kilometrowy pas wybrzeża nad Adriatykiem. Jednak doskonale go wykorzystuje. Na wybrzeżu powstały słynne słoweńskie kurorty, takie jak Piran z malowniczą starówką, jedną z najpiękniejszych nad Adriatykiem, gdzie za każdym rogiem przemawia historia.

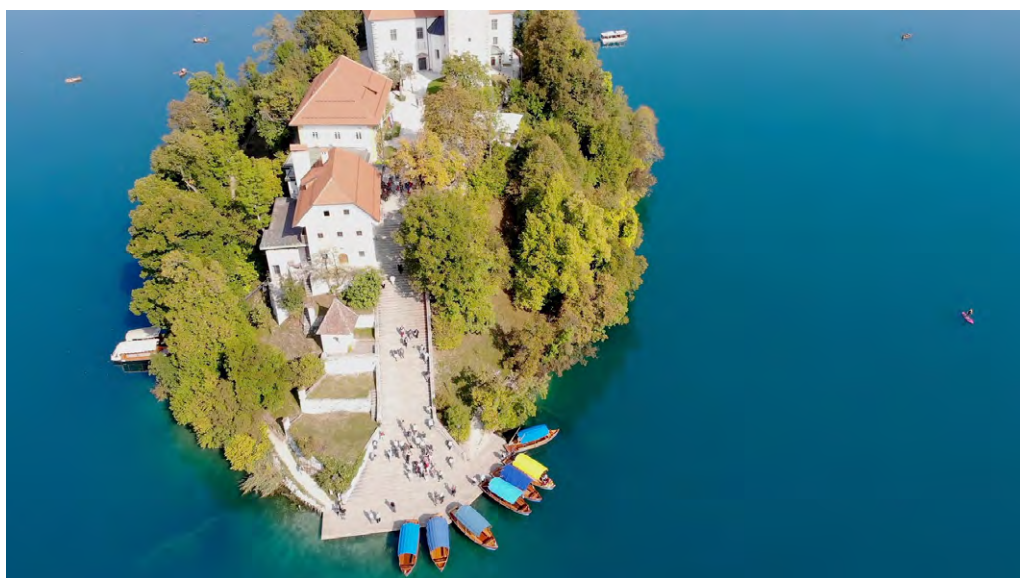
Słowenia to piękne góry z niezliczonymi szlakami, które przecinają ośnieżone wierzchołki i malownicze przełomy rzek, z podziwem oglądane przez turystów maszerujących drewnianymi pomostami. Słowenia to imponujące wodospady, zaliczane do najpiękniejszych w Europie. Malownicze jeziora, w których odbijają się wyniosłe góry. Klasztory, kościoły i zamki, które w cudowny sposób uzupełniają wyjątkowy krajobraz. To także najpiękniejsze w Europie jaskinie wijące się kilometrami podziemnych chodników i sal odznaczonych w niezliczone stalaktyty i stalagmity. A to wszystko w zasięgu niespełna godziny drogi od Lublany – kameralnej stolicy, którą można zwiedzić na piechotę.

Czy czegoś nam jeszcze zabraknie? Może największej skoczni narciarskiej, olbrzymiej pizzy a może smoczego mostu?

Jednak i tutaj w tej mnogości atrakcji znajdziemy prawdziwą perełkę. A jest nią jezioro Bled.

Jezioro Bled to najbardziej znane miejsce w całej Słowenii, stanowiące swoistą wizytówkę tego kraju. Każdy przynajmniej raz widział zdjęcie z charakterystyczną małą wyspą, na której znajduje się niewielki kościółek, w tle którego zobaczymy malowniczy zamek i ośnieżone szczyty gór. My również zapragniemy na własne oczy zobaczyć te widoki i pojechaliśmy nad jezioro.

Niestety, okazało się, że zaparkowanie w miasteczku graniczy z cudem. Nie lepiej było jechać wzdłuż jeziora. A przecież to koniec

września. Co tutaj dzieje się w sezonie? Pierwsze miejsce, jakie znaleźliśmy to parking przy dworcu kolejowym. Piękne, klimatyczne miejsce, ale nie o taki widok nam chodziło. Kolejne miejsce to parking obok zamku. Tutaj nie było problemów z zaparkowaniem, więc zatrzymaliśmy się na trochę dłużej.

To jeden z najstarszych zamków w Słowenii. Obecnie znajduje się w nim muzeum, którego nie było na naszej liście do odwiedzenia dziś, chociaż z zamkowego tarasu roztacza się wspaniały widok, dostępny po kupieniu biletu za 11 euro. Jest inne wyjście. Możemy spojrzeć na zamek i jezioro zupełnie z innej per-

spektywy. Wypuszczamy więc drona nad jezioro.

Zamek Bled – jeden z najcenniejszych zabytków Słowenii, jest usytuowany na wysokiej ponad 100-metrowej urwistej skale. Pierwotna warownia powstała tu prawdopodobnie w XI wieku. Przez blisko osiem kolejnych stuleci zamek stanowił siedzibę biskupów z Brixen. Swój obecny barokowy wygląd warownia zawdzięcza ostatniej większej przebudowie, jaka została przeprowadzona w XVIII wieku. Budowla otoczona jest fosą oraz wałami obronnymi, na których obecnie znajdują się tarasy widokowe z bajkową wręcz panoramą otoczonego majestatycznymi szczytami jeziora Bled.

W końcu znaleźliśmy miejsce parkingowe w miasteczku, tuż przy deptaku ciągnącym się wzdłuż jeziora.

Gdy w 1859 roku szwajcarski lekarz Arnold Rikli kładł fundamenty pod pierwszy hotel uzdrowiskowy w Bledzie, nie był w błędzie. Położone na wysokości 500 m n.p.m. miasteczko, dzięki leczniczym źródłom i czystemu górskiemu powietrzu do dziś cieszy się zasłużoną sławą uzdrowiska klimatycznego. Z kolei dzięki położonemu na wyspie pośrodku jeziora kościołowi, miasto zyskało renomę najromantyczniejszego miejsca w całej Słowenii.

Na Blejski Otok (nazwa wyspy) można dostać się jedynie drogą wodną na pokładzie pletny, tj. zadaszonej, drewnianej łódki.

Na wyspie stoi znany kościół pielgrzymkowy pod wezwaniem Marii Panny. Jednak pierwsi mieszkańcy czcili tu inne bóstwa, na czele ze słowiańską Siwą. Archeolodzy znaleźli tu pozostałości po prehistorycznych czasach, a także odkryli m.in. 124 groby słowiańskie. Prowizoryczny ołtarz pogan zniszczyli chrześcijanie i postawili tu własny kościół. Oprócz niego na wyspie znajduje się XVII-wieczna plebania, dom kapelana, kapliczka Najświętszej Marii Panny z herbami biskupów Brixen oraz słynna dzwonnica z 1465 roku. Wewnątrz znajdziemy freski i figury z czasów gotyckich. W słoweńskim kościele regularnie odbywają się śluby.

Kościelna wieża ma 54 metry wysokości i została zbudowana w XV wieku. W tym samym czasie kościół został przebudowany w stylu gotyckim. Jednak budynek został zniszczony już w 1509 r. przez trzęsienie ziemi. Miejscowa ludność szybko go odbudowała.

Według miejscowych wierzeń, kto usłyszy bicie postawionego na wyspie dzwonu, temu spełni się życzenie.

To jednak nie jedyny w okolicy dzwon o magicznych właściwościach. Podobno

na dnie jeziora wciąż spoczywa legendarny dzwon Polikseny – wdowy po Hartmanie Kreighu – który na początku XVI wieku zakupił bledzki zamek stojący do dziś na wysokiej na skale. Wytopiony ze złota i srebra dzwon – pośmiertny dar Polikseny dla zaginionego w niewyjaśnionych okolicznościach męża – zatonął w trakcie transportu na wyspę, ale podobno jeszcze dziś, w trakcie szalejącej na jeziorze burzy, usłyszeć można jego bicie.

Niewątpliwym urokiem wyspy jest fakt, że wygląda ona doskonale niezależnie od pory roku i dnia. W zimie tworzy piękny, mroczny krajobraz. W lecie, wraz z kąpiącymi się obok turystami, daje sielankowy efekt, żywcem wyjęty z wakacyjnych pocztówek.

Przechodzimy obok pięknie położonej Villi Bled otoczonej malowniczym parkiem. Obiekt ten był niegdyś letnią rezydencją byłego prezydenta Socjalistycznej Federacji Republiki Jugosławii Josipa Broz Tito. Trzeba przyznać, że sceneria tego miejsca jest wyjątkowa. Idealna wyspa na środku jeziora o turkusowych wodach, to zdecydowanie jedno z najbardziej urzekających miejsc, jakie kiedykolwiek mieliśmy okazję zobaczyć.

Zdjęcia, tekst – Ireneusz Wotek

Zapraszam do obejrzenia filmu na YouTube – Niezwykły Świat Słowenia

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jesteś osobą do 30 roku życia?

Masz zamiar podjąć pracę ponad 80 km
od miejsca obecnego zamieszkania?
Potrzebujesz wsparcia finansowego?

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Leżajsku
możesz otrzymać bezzwrotne środki w wysokości 9000 zł.

Nie zwlekaj! Zapytaj o...

BON NA ZASIEDLENIE

tel. 17 242 73 73 wew. 39

**SKLEP
ROWEROWY
SERWIS
SPRZEDAŻ**

**Żołynia
ul. Białobrzaska 1
tel. 660 512 185**

**NAJWIĘKSZY
SKLEP**

**SPORTOWO-
ROWEROWY**

**Leżajsk
ul. Mickiewicza 74,
I piętro (obok dworca)
tel. 666 349 932**

OGŁOSZENIE PŁATNE

FRIK - doradztwo i marketing

Biuro w Leżajsku!

ul. Klasztorna 2f/4 (nad Pepco)
37-300 Leżajsk

FRIK
FABRYKA ROZWOJU
I KARIERY

Dotacje na start działalności

- dotacje na założenie działalności gospodarczej PUP, LGD, ARiMR
- dotacje dla os. powyżej 30 r.ż. oraz poniżej 29 r.ż. ze wsparciem pomostowym

Dotacje dla firm

- rozwój firm - prace B+R, innowacje, audyty wzornicze, internacjonalizacje i wiele innych
- PUP - doposażenie stanowiska pracy, prace interwencyjne, staże

Biznesplany, strategie, analizy

Doradztwo biznesowe i gospodarcze

Strony internetowe i media społecznościowe

Szkolenia i warsztaty

Pracuj z nami! Szukamy osób do zespołu

obsługa biura

Jesteś osobą zorganizowaną,
komunikatywną,
potrafisz pracować w grupie?

social media

Masz łatwość pisania tekstów,
swobodnie poruszasz się w social
mediach, robisz ciekawe zdjęcia i filmy?
Nie jest Ci obcy TikTok, Facebook
i Instagram?

pracownia projektowa

Interesujesz się aranżacją wnętrz,
przestrzeni, projektowaniem
przedmiotów, nowymi trendami
modowymi i wzornictwem?
Potrafisz obsługiwać programy graficzne,
wykonywać animacje lub rysować?

sprzedaż

Zagadnienia dotyczące sprzedaży
internetowej nie są Ci obce?
Masz łatwość nawiązywania kontaktów?
Znasz język angielski lub niemiecki?

dofinansowania

Znasz specyfikę funkcjonowania firm
w różnych branżach? Potrafisz pisać biznesplany?

Jeśli odpowiedziałś/eś twierdząco na jedno z powyższych pytań,
zachęcamy Cię do wystania swojej kandydatury na adres praca.fabrykarik@gmail.com

Dla nas liczą się Twoje **umiejętności!**

@fabrykaRiK

biuro@fabrykarik.pl

www.fabrykarik.pl

+48 500 252 928

+48 536 126 266

GŁÓTÓWKA

W BANKU
OD
KREDYTÓW?

BEZ GADANIA!

Leżajsk
ul. Mickiewicza 78
czynne pon.-pt. 8.30-16.30

Bank
OD
Kredytów

 Santander
Consumer Bank